

518

USTAWA

z dnia 14 grudnia 1990 r.

o dochodach gmin i zasadach ich subwencjonowania w 1991 r. oraz o zmianie ustawy o samorządzie terytorialnym.

Rozdział 1

Dochody gmin

Art. 1. Dochodami gmin są:

- 1) wpływy z następujących podatków, ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw:
 - a) podatku rolnego,
 - b) podatku od nieruchomości położonych na terenie gminy,
 - c) podatku drogowego,
 - d) podatku od spadków i darowizn,
 - e) podatków, opłacanych w formie karty podatkowej, od działalności gospodarczej osób fizycznych,
 - f) podatku od posiadania psów,
- 2) wpływy z opłat:
 - a) skarbowej,
 - b) lokalnych i innych pobieranych przez urzędy gmin,
- 3) odsetki za nieterminowe regulowanie należności z tytułów wymienionych w pkt 1 i 2.

Art. 2. Dochodami gmin są również:

- 1) dochody realizowane przez komunalne jednostki budżetowe oraz wpłaty innych komunalnych jednostek organizacyjnych,
- 2) dochody z majątku gminy.

Art. 3. Dochodami gmin są udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa w wysokości:

- 1) 5% wpływów z podatku dochodowego od osób prawnych mających siedzibę na terenie gminy, z zastrzeżeniem art. 26,
- 2) 30% wpływów z podatku od płac oraz podatków od wynagrodzeń i wyrównawczego,
- 3) 50% wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych opodatkowanych na zasadach ogólnych.

Art. 4. Do dochodów gmin zalicza się subwencję ogólną, ustalaną według zasad określonych w niniejszej ustawie.**Art. 5.** Dochodami gmin poza wymienionymi w art. 1—4 mogą być także:

- 1) nadwyżki budżetowe z lat ubiegłych, przeznaczone przez radę gminy na zwiększenie wydatków,
- 2) dotacje celowe z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej, zleconych w trybie art. 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie terytorialnym (Dz. U. Nr 16, poz. 95, Nr 34, poz. 199 i Nr 43, poz. 253),
- 3) dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych gmin, w tym również realizowanych jako czyny społeczne oraz w zakresie ochrony środowiska,

- 4) wpływy z samoopodatkowania mieszkańców,
- 5) spadki, zapisy i darowizny,
- 6) odsetki od środków finansowych gminy gromadzonych na rachunkach bankowych,
- 7) środki przekazywane gminie z państwowych funduszy celowych,
- 8) inne wpływy przyznane gminom na podstawie odrębnych ustaw.

Art. 6. 1. Dotacje celowe na realizację zadań z zakresu administracji rządowej, o których mowa w art. 5 pkt 2, kalkuluje się według zasad przyjętych do określania wydatków z tych tytułów w budżecie państwa.

2. Jeżeli w ustawie budżetowej zostaną zaplanowane dotacje określone w art. 5 pkt 3, podziału tych dotacji między poszczególne gminy dokonuje Minister Finansów w porozumieniu z ogólnopolską reprezentacją gmin.

Art. 7. Jeżeli gmina podejmie się w drodze umowy lub porozumienia realizacji określonych zadań wspólnych z inną gminą, środki finansowe przekazywane przez tę gminę zalicza się do dochodów gminy realizującej zadanie.**Art. 8. 1.** Wpływy z podatków i opłat stanowiące dochody gmin, które na podstawie odrębnych przepisów są pobierane przez urzędy skarbowe, podlegają odprowadzeniu na rachunki właściwych budżetów gmin w terminie 10 dni od dnia, w którym wpłynęły na rachunek urzędu skarbowego.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do udziałów gmin w podatkach i opłatach stanowiących dochód budżetu państwa, wymienionych w art. 3.

3. Jeżeli urząd skarbowy nie przekaze dochodów zrealizowanych na rzecz gminy w terminie określonym w ust. 1, gminie przysługują odsetki w wysokości naliczanej od zaległości podatkowych.

4. Urząd skarbowy na wniosek zarządu gminy przedkłada mu informacje o stanie i terminach realizacji dochodów gminy, o których mowa w ust. 1 i 2.

Art. 9. 1. Udzielanie ulg, odroczeń, umorzeń oraz stosowanie zaniechania ustalania i poboru w zakresie podatków stanowiących dochody gminy i wpłacanych bezpośrednio na rachunki gmin należy do kompetencji wójta lub burmistrza (prezydenta miasta).

2. W zakresie podatków i opłat stanowiących dochody gminy, a realizowanych przez urząd skarbowy, urząd ten udziela ulg, odroczeń i umorzeń oraz stosuje zaniechanie ustalania i poboru wyłącznie na wniosek lub za zgodą zarządu gminy.

3. Skutki decyzji podjętych w trybie określonym w ust. 1 i 2 nie stanowią podstawy do zwiększenia subwencji ogólnej z budżetu państwa.

Rozdział 2

Zasady ustalania i przekazywania subwencji ogólnych dla gmin

Art. 10. Gmina otrzymuje subwencję ogólną z budżetu państwa.

Art. 11. Kwota subwencji ogólnej, należna gminie w roku budżetowym, stanowi sumę:

- 1) subwencji na podstawowe wydatki bieżące gmin,
- 2) subwencji na zadania własne w zakresie szkół oraz innych placówek oświatowo-wychowawczych i opiekuńczo-wychowawczych przekazanych gminie w trybie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 17 maja 1990 r. o podziale zadań i kompetencji określonych w ustawach szczególnych pomiędzy organy gminy a organy administracji rządowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 34, poz. 198, Nr 43, poz. 253 i Nr 87, poz. 506),
- 3) subwencji na wydatki inwestycyjne,
- 4) subwencji wyrównawczej.

Art. 12. 1. Subwencję na podstawowe wydatki bieżące gmin ustala się jako sumę subwencji liczonych odrębnie dla następujących działów lub grup działów klasyfikacji budżetowej:

- 1) oświata i wychowanie,
- 2) administracja,
- 3) kultura i sztuka,
- 4) pomoc społeczna,
- 5) gospodarka komunalna i mieszkaniowa i niematerialne usługi komunalne oraz ochrona środowiska,
- 6) pozostałe działy.

2. Łączne kwoty subwencji, o których mowa w ust. 1, ujmowane w projekcie budżetu państwa, określa Minister Finansów po zasięgnięciu opinii ogólnopolskiej reprezentacji gmin.

3. Podziału łącznej kwoty subwencji, o której mowa w ust. 1, dokonuje Minister Finansów, przyjmując jako kryterium liczbę jednostek przeliczeniowych odpowiadających liczbie mieszkańców gminy według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok kalendarzowy, w którym dokonywane są obliczenia, zwanego dalej „rokiem bazowym”.

4. Liczbę jednostek przeliczeniowych zwiększa się, jeśli gmina spełnia warunki zaliczenia jej do kategorii określonych w ust. 5.

5. Zwiększenie liczby jednostek przeliczeniowych przysługuje gminie:

- 1) w mieście o liczbie mieszkańców powyżej 100.000,
- 2) posiadającej na swoim terenie:
 - a) uzdrowisko,
 - b) port morski,
 - c) przejście graniczne,
- 3) położonej na obszarze podlegającym, na podstawie odrębnych przepisów, szczególnym zasadom ochrony przyrody,
- 4) położonej na obszarze o szczególnym zagrożeniu ekologicznym, przy uwzględnieniu stopnia tego zagrożenia,

5) posiadającej 60% i więcej użytków rolnych w klasie V i VI,

6) pełniącej funkcje stołeczne.

7) posiadającej 70% lub więcej ludności utrzymującej się z rolnictwa i leśnictwa,

6. Minister Finansów, po zasięgnięciu opinii ogólnopolskiej reprezentacji gmin, określa odrębnie dla każdego działu lub grupy działów, o których mowa w art. 12 ust. 1, zwiększenie liczby jednostek przeliczeniowych dla gmin zaliczonych do kategorii wymienionych w ust. 5.

7. Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa określa wykazy gmin położonych na obszarach, o których mowa w ust. 5 pkt 3 i 4, oraz kategorie gmin ze względu na stopień zagrożenia ekologicznego.

Art. 13. 1. Subwencję na zadania własne gminy w zakresie szkół oraz innych placówek oświatowo-wychowawczych i opiekuńczo-wychowawczych, o której mowa w art. 11 pkt 2, ustala się stosując zasady przyjęte do kalkulacji środków finansowych dla tego typu placówek finansowanych z budżetu państwa.

2. Gminie przysługuje prawo do subwencji ustalonej według zasad określonych w ust. 1 niezależnie od wielkości dochodów gminy oraz subwencji z innych tytułów.

Art. 14. 1. Minister Finansów, po zasięgnięciu opinii ogólnopolskiej reprezentacji gmin, określa łączną kwotę subwencji na wydatki inwestycyjne, o której mowa w art. 11 pkt 3, oraz podział tej kwoty na część podlegającą podziałowi na gminy i część stanowiącą rezerwę inwestycyjną dla gmin, planowaną w budżecie państwa.

2. Należną gminie kwotę subwencji z części podlegającej podziałowi na gminy ustala Minister Finansów proporcjonalnie do udziału danej gminy w łącznej kwocie subwencji na podstawowe wydatki bieżące gmin, o której mowa w art. 11 pkt 1.

Art. 15. 1. Subwencja ogólna należna gminie, ustalona według zasad określonych w art. 12—14, może być zwiększona o kwotę subwencji wyrównawczej, o której mowa w art. 11 pkt 4.

2. Wysokość subwencji wyrównawczej dla każdej gminy ustala Minister Finansów przy zastosowaniu wzoru $S = L \times 0,9 (0,85 B - A)$, gdzie:

- 1) S — subwencja wyrównawcza,
- 2) L — liczba mieszkańców gminy w dniu 31 grudnia roku bazowego,
- 3) A — wskaźnik wyznaczający dla każdej gminy poziom dochodów kalkulacyjnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca gminy według stanu z dnia 31 grudnia roku bazowego,
- 4) B — średni wskaźnik dla wszystkich gmin, ustalony według zasad określonych w pkt 3,
- 5) dochody kalkulacyjne — zrealizowane przez gminę w roku bazowym dochody ze źródeł określonych w art. 1 pkt 1 i 2 oraz w art. 3, powiększone o skutki zaniechania ustalania i poboru oraz ulg, odroczeń i umorzeń udzielonych w trybie art. 9 ust. 1 i 2, a także zwolnień udzielonych przez organy gminy na podstawie innych przepisów.

3. Subwencja wyrównawcza nie przysługuje gminom, dla których wskaźnik A jest większy lub równy 0,85 wskaźnika B, określonych w ust. 2.

4. Jeżeli dla danej gminy wskaźnik A jest większy od 1,5 wskaźnika B, Minister Finansów pomniejszy dla tej gminy, z zastrzeżeniem ust. 5, subwencję, o której mowa w art. 11 pkt 1, o kwotę obliczoną przy zastosowaniu wzoru $Z = L \times 0,25 (A - 1,5B)$, w którym:

- 1) Z — kwota zmniejszenia subwencji,
- 2) oznaczenia L, A, B, określone w ust. 2 pkt 2, 3 i 4, stosuje się odpowiednio.

5. Kwota zmniejszenia, o której mowa w ust. 4, nie może być większa od ustalonej dla danej gminy subwencji wymienionej w art. 11 pkt 1.

6. Zmniejszenie subwencji, o którym mowa w ust. 4, przeznaczają się na tworzoną w budżecie państwa rezerwę subwencji ogólnych dla gmin.

Art. 16. Rezerwami, o których mowa w art. 14 ust. 1 oraz art. 15 ust. 6, dysponuje Minister Finansów w porozumieniu z ogólnopolską reprezentacją gmin.

Art. 17. 1. Minister Finansów włącza łączną kwotę subwencji ogólnej dla gmin, o której mowa w art. 10, do projektu budżetu państwa i zawiadamia gminy o kwotach przewidzianej dla nich subwencji ogólnej.

2. Rady gmin uchwalają budżety gmin z uwzględnieniem subwencji, o której mowa w ust. 1, z zastrzeżeniem art. 19 ust. 2.

Art. 18. 1. Minister Finansów łącznie z projektem ustawy budżetowej przedstawia Radzie Ministrów stanowisko ogólnopolskiej reprezentacji gmin w sprawach określonych w niniejszej ustawie.

2. Rada Ministrów łącznie z projektem ustawy budżetowej przedstawia Sejmowi i Senatowi stanowisko ogólnopolskiej reprezentacji gmin, o którym mowa w ust. 1.

Art. 19. 1. Jeżeli w ustawie budżetowej zostanie ustalona inna kwota subwencji ogólnych dla gmin niż włączona do projektu tej ustawy w trybie art. 17 ust. 1, Minister Finansów w terminie 14 dni od wejścia w życie ustawy budżetowej określi ostateczne kwoty subwencji dla każdej gminy i zawiadomi radę gminy o wprowadzonych zmianach.

2. Rady gmin uwzględnią odpowiednie zmiany, o których mowa w ust. 1, w swoich budżetach.

Art. 20. 1. Subwencja ogólna przekazywana jest gminom w ratach miesięcznych, w terminie do 10 stycznia oraz do 15 dnia każdego następnego miesiąca.

2. Minister Finansów, w drodze rozporządzenia, określi szczegółowe zasady i tryb przekazywania gminom subwencji ogólnej.

3. Jeżeli subwencja ogólna nie zostanie przekazana w terminie określonym w ust. 1, gminie przysługują odsetki w wysokości naliczanej od zaległości podatkowych.

Rozdział 3

Warunki zaciągania pożyczek i kredytów oraz emisji papierów wartościowych przez gminy

Art. 21. Rada gminy może zaciągać kredyty i pożyczki na:

- 1) bieżące finansowanie wydatków w ciągu roku,
- 2) finansowanie wydatków nie znajdujących pokrycia w dochodach gminy.

Art. 22. 1. Kredyty i pożyczki, o których mowa w art. 21 pkt 1, podlegają spłaceniu wraz z odsetkami w roku, w którym zostały zaciągnięte; stan zadłużenia z tego tytułu nie może przekroczyć w I półroczu 8% planowanych rocznych wydatków z budżetu gminy i 4% w II półroczu.

2. Kredyty i pożyczki, o których mowa w art. 21 pkt 2, mogą być zaciągane w wysokości określonej w budżecie gminy.

3. O zawartej umowie o kredyty i pożyczki, o których mowa w ust. 1 i 2, zarząd gminy informuje właściwą regionalną izbę obrachunkową.

4. W przypadku zwrócenia się przez gminę z wnioskiem o udzielenie kredytu do banku innego niż wykonujący obsługę bankową budżetu gminy, regionalna izba obrachunkowa obowiązana jest sformułować, na wniosek banku, opinię o możliwościach spłaty kredytu.

Art. 23. Wydatki na sfinansowanie przypadających do spłaty w danym roku rat kredytów, o których mowa w art. 21 pkt 2, wraz z odsetkami nie mogą przekroczyć 5% wydatków planowanych w budżecie gminy na ten rok.

Art. 24. 1. Gmina ma prawo emisji papierów wartościowych.

2. O zamiarze emisji papierów wartościowych zarząd gminy informuje regionalną izbę obrachunkową, która podaje do publicznej wiadomości swoją opinię.

3. Zasady dopuszczenia do obrotu papierów wartościowych emitowanych przez gminę określają odrębne przepisy.

Rozdział 4

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy szczególne, przejściowe i końcowe

Art. 25. W ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie terytorialnym (Dz. U. Nr 16, poz. 95, Nr 34, poz. 199 i Nr 43, poz. 253) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 54 w ust. 1 w pkt 3 i w art. 55 w ust. 2 wyrazy „budżetu centralnego” zastępuje się wyrazami „budżetu państwa”;
- 2) art. 56 skreśla się;
- 3) w art. 60 ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. Obsługę bankową gminy prowadzi bank wskazany przez jej radę, z tym że wyłącza się możliwości wskazania Narodowego Banku Polskiego.”;
- 4) w art. 83 w ust. 2 na końcu zdania dodaje się wyrazy „z wyłączeniem przepisów art. 54.”.

Art. 26. 1. Jeżeli osoba prawna posiada zakłady (oddziały) sporządzające bilans, położone na terenie innych gmin niż gmina, na której terenie ma siedzibę osoba prawna, to dochody, o których mowa w art. 3 pkt 1, oraz udziały we wpływach z podatku od płac, o których mowa w art. 3 pkt 2, są przekazywane do budżetów tych gmin, na których terenie położone są te zakłady (oddziały).

2. Jeżeli osoba prawna posiada zakłady (oddziały) nie sporządzające bilansu, położone na terenie innych gmin niż gmina, na której terenie ma siedzibę osoba prawna, to udziały we wpływach z podatku od płac, o których mowa w art. 3 pkt 2, osoba prawna przekazuje do budżetu tych gmin, na których terenie położone są te zakłady.

Art. 27. Do czasu utworzenia ogólnopolskiej reprezentacji gmin na podstawie odrębnych przepisów, uprawnień w zakresie dotyczącym projektu budżetu państwa na 1991 r. przysługują Krajowemu Sejmikowi Samorządu Terytorialnego, powołanemu w dniu 28 września 1990 r. w Poznaniu.

Art. 28. Rada Ministrów w terminie do dnia 31 sierpnia

1991 r. przedstawi Sejmowi projekt ustawowego uregulowania dochodów i gospodarki finansowej gmin.

Art. 29. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1991 r., z tym że do opracowania budżetów gmin na 1991 r. stosuje się przepisy niniejszej ustawy.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *W. Jaruzelski*